

Prilog 3. Zbirnog mišljenja

Revizija računa 2015. godine

Izvješće: «**Godišnje revizorsko izvješće za 2015.**» (preporuke financijske revizije sustavnog karaktera)

Institucija zadužena za realizaciju preporuka revizije: **Vijeće ministara BiH**

Datum usvajanja zaključaka Zastupničkog doma PSBiH:

Krajnji rok za dostavu povratne informacije o realizaciji zaključaka PSBiH prema preporukama revizije:

Preporučene aktivnosti (preslika iz teksta Izvješća revizije)	Poduzete aktivnosti <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (ukratko opisati)	Ostvarena suradnja s drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj suradnje)	Ostvareni rezultat prema danoj preporuci (ukratko opisati)	Komentar (obvezno za nerealizirani dio preporuke)
1. Nužno je ojačati javnu odgovornost i ponašanje sukladno temeljnim načelima vladavine prava, a to podrazumijeva i realizaciju odluka Ustavnog suda BiH, zaključaka Parlamentarne skupštine BiH i revizijskih preporuka, te obvezno analizirati uzroke i poduzeti odgovarajuće aktivnosti.				
2. Preporučamo svim institucijama uključenim u proces donošenja godišnjeg proračuna dosljedno poštivanje zakonskih procedura i rokova za usvajanje zakona o proračunu institucija kao ključnog dokumenta za realizaciju ciljeva i učinkovitijeg i efektivnijeg rada institucija BiH.				
3. Preporuča se institucijama BiH dosljedna primjena donesenih zaključaka Vijeća ministara BiH u cilju uspostave funkcionalnog sustava financijskog upravljanja i kontrole odnosno unutarnje revizije.				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (preslika iz teksta Izvješća revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka <p>(ukratko opisati)</p>	<p>Ostvarena suradnja s drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj suradnje)</p>	<p>Ostvareni rezultat prema danoj preporuci (ukratko opisati)</p>	<p>Komentar (obvezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>4. Preporučamo Vijeću ministara BiH da poduzme radnje iz svoje nadležnosti u cilju uspostave jedinica za unutarnju reviziju u institucijama BiH, prije svega razmatranjem Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu kojim se predviđa uspostava jedinica za unutarnju reviziju.</p>				
<p>5. Preporuča se Središnjoj harmonizacijskoj jedinici da na temelju zaključaka proizašlih iz Godišnjeg konsolidiranog izvješća unutarnje revizije i Godišnjeg konsolidiranog izvješća o sustavu financijskog upravljanja i kontrole, te zaključaka koje je, sukladno tome, donijelo Vijeće ministra BiH iz svoje nadležnosti, pokrene aktivnosti u cilju osiguranja uvjeta za značajniji napredak u uspostavi učinkovitog sustava financijskog upravljanja i kontrole odnosno funkcionalne unutarnje revizije u institucijama BiH.</p>				
<p>6. Ponovno preporučamo, u cilju stvarnog iskazivanja bilančnih stavki, ubrzavanje procesa rješavanja pitanja državne imovine, a nakon konačnog rješavanja pitanja vlasništva državne imovine uknjižbu vlasništva ove imovine te i konačno njeno evidentiranje u poslovnim knjigama titulara.</p>				
<p>7. Ponovo preporučamo pristupanje popisu sredstava i izvora sredstava planski i detaljno, što podrazumijeva</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (preslika iz teksta Izvješća revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (ukratko opisati) 	<p align="center">Ostvarena suradnja s drugim institucijma (navesti nazive institucija i sadržaj suradnje)</p>	<p align="center">Ostvareni rezultat prema danoj preporuci (ukratko opisati)</p>	<p align="center">Komentar (obvezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>potpunu pripremu svih faza popisa i praćenje realizacije procesa popisa, kao i završnih knjiženja svođenja knjigovodstvenog stanja na stvarno stanje utvrđeno popisom.</p>				
<p>8. Tehnički mandat treba biti način rješavanja problema kada nije moguće pravovremeno imenovati odnosno postaviti rukovoditelje, te ga sukladno tome treba i tretirati.</p>				
<p>9. Trajanje tehničkog mandata treba svesti na najmanju moguću mjeru pravovremenim pokretanjem zakonom propisanih procedura izbora i imenovanja ili postavljenja.</p>				
<p>10. Smatramo da Vijeće ministara BiH treba precizno urediti pitanje tehničkog mandata, kako bi se definirao opseg ovlasti koje mogu imati osobe u tehničkom mandatu.</p>				
<p>11. Kada su u pitanju parnični postupci izrazito visokih vrijednosti, institucije i njihov zakonski zastupnik trebali bi usko surađivati na najvišoj razini.</p>				
<p>12. Faktori rizika u parnicama velikih vrijednosti trebaju biti utvrđeni od početka postupka, te svedeni na najmanju moguću razinu.</p>				
<p>13. Svaki značajniji postupak u smislu utuženog iznosa trebao bi biti precizno analiziran u pogledu mogućeg</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (preslika iz teksta Izvješća revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka <p>(ukratko opisati)</p>	<p align="center">Ostvarena suradnja s drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj suradnje)</p>	<p align="center">Ostvareni rezultat prema danoj preporuci (ukratko opisati)</p>	<p align="center">Komentar (obvezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>ishoda u postupku, kako bi se smanjio rizik od nepotrebnog gubitka dodatnih sredstava u smislu zateznih kamata i troškova postupka.</p>				
<p>14. Stavovi institucija uključenih u postupak pred sudom moraju biti jedinstveni i utvrđeni za svako pitanje i prije svakog pojedinačnog postupanja pred nadležnim sudom.</p>				
<p>15. Preporučamo institucijama da, kada su u pitanju prava po osnovi rada odnosno propisi u vezi s plaćama i naknadama te drugim pitanjima, postupaju sukladno mišljenjima nadležnih tijela i institucija.</p>				
<p>16. Kada su u pitanju javne nabave, institucije trebaju nastaviti unaprjeđivati uspostavljene sustave, poboljšavati planiranja, a posebice provođenje postupaka i izvršenja planova javnih nabava.</p>				
<p>17. Edukacija i usavršavanje zaposlenika koji rade na postupcima javnih nabava trebao bi biti jedan od dugoročnih ciljeva svake institucije.</p>				
<p>18. Smatramo potrebnim urediti sustav plaća u institucijama BiH odvojeno za razinu zakonodavne, sudbene i izvršne vlasti, uzimajući u obzir status neovisnih institucija koje imaju posebne zakone (<i>lex specialis</i>) utemeljene na međunarodnim standardima i dobrim praksama kojima se regulira specifičnost poslovanja tih institucija.</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (preslika iz teksta Izvješća revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (ukratko opisati) 	<p>Ostvarena suradnja s drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj suradnje)</p>	<p>Ostvareni rezultat prema danoj preporuci (ukratko opisati)</p>	<p>Komentar (obvezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>19. Preporučamo da nadležne institucije ubrzaju i bez odgode okončaju aktivnosti po pitanju donošenja provedbenih akata kojima bi se uredila i osigurala isplata dodatka na zakonit način.</p>				
<p>20. I dalje ističemo potrebu uspostave učinkovitijeg sustava nadzora nad primjenom Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH definiranjem jasnih i preciznih procedura i postupka provođenja nadzora od strane Ministarstva financija i trezora BiH te postupka rješavanje eventualnih sporova (suprotnih stajališta) između Ministarstva i institucija BiH.</p>				
<p>21. Preporučamo Ministarstvu financija i trezora BiH da ubrza aktivnosti na donošenju podzakonskog akta vezanog uz naknade za prijevoz, vodeći računa o tome da njime treba prevladati sve uočene devijacije i osigurati poštivanje načela racionalnog i namjenskog korištenja javnih sredstava.</p>				
<p>22. Skrećemo pozornost na potrebu uspostavljanja sustavnih evidencija o formiranim odborima, vijećima, povjerenstvima i drugim tijelima na razini institucija BiH i njihovim izdancima (kako onih koje se financiraju iz proračuna institucija BiH tako i iz drugih izvora financiranja).</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (preslika iz teksta Izvješća revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka <p>(ukratko opisati)</p>	<p align="center">Ostvarena suradnja s drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj suradnje)</p>	<p align="center">Ostvareni rezultat prema danoj preporuci (ukratko opisati)</p>	<p align="center">Komentar (obvezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>23. Potrebno je odrediti jasne kriterije i pravila za formiranje odbora, vijeća, povjerenstava i drugih tijela i transparentnih procedura i kriterija za imenovanje članova tijela.</p>				
<p>24. Potrebno je ažurno pratiti trajanje mandata imenovanih članova i pravovremeno pokretati postupke imenovanja novih članova tijela, kako bi se izbjeglo da ona funkcioniraju u uvjetima isteklih mandata ili da potpuno obustave funkcioniranje.</p>				
<p>25. Potrebno je utvrditi jednoobrazne procedure i pravila izvješćivanja o radu tijela, a i cilju unaprjeđenja sustava nadzora nad radom tijela.</p>				
<p>26. Smatramo nužnim uzeti u obzir temeljne zakone i specifičnosti svih institucija BiH te na osnovi detaljne analize kreirati odgovarajuće kriterije i izvršiti odgovarajuću klasifikaciju institucija BiH po pitanju primjene pravilnika - podzakonskih akata sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH (korištenje vozila, telefoni, reprezentacija).</p>				
<p>27. Budući da se radi o kategorijama troškova u kojima je vrlo tanka granica između privatne i javne potrošnje (korištenje vozila, telefoni, reprezentacija), potrebno je doraditi pravilnike u cilju jasnijeg i preciznijeg</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (preslika iz teksta Izvješća revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (ukratko opisati) 	<p align="center">Ostvarena suradnja s drugim institucijma (navesti nazive institucija i sadržaj suradnje)</p>	<p align="center">Ostvareni rezultat prema danoj preporuci (ukratko opisati)</p>	<p align="center">Komentar (obvezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>definiranja načina i svrhe korištenja pojedinih sredstava i osiguranja dodatne prateće dokumentacije kojom bi se nedvojbeno dokazala namjenska potrošnja i transparentnost korištenja sredstava u ove namjene.</p>				
<p>28. Zakonito postupanje odgovornost je i obveza svake institucije pojedinačno, međutim sve nadležne institucije (Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH, Agencija za javne nabave, Ured za razmatranje žalbi, Pravobraniteljstvo BiH i druge relevantne institucije), svaka u okviru svojih nadležnosti, trebaju poduzeti dodatne aktivnosti kako bi se osigurala dosljedna primjena Zakona o javnim nabavama, unaprijedila učinkovitost cjelokupnog sustava javnih nabava te smanjio prostor za značajne nepravilnosti i eventualne negativne učinke za javna sredstva.</p>				
<p>29. S obzirom na različita stajališta institucija koje trebaju biti obuhvaćene zajedničkim nabavama, preporučamo nadležnim institucijama (Ministarstvu sigurnosti BiH, Graničnoj policiji i Agenciji za istrage i zaštitu BiH) da poduzmu aktivnosti na provedbi Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i Zakona o agencijama za potporu policijskoj strukturi BiH vezano uz provedbu zajedničkih nabava za određenu opremu za policijska</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (preslika iz teksta Izvješća revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (ukratko opisati) 	<p align="center">Ostvarena suradnja s drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj suradnje)</p>	<p align="center">Ostvareni rezultat prema danoj preporuci (ukratko opisati)</p>	<p align="center">Komentar (obvezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
tijela BiH.				
30. Preporuča se Vijeću ministara BiH da, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, kod mjerodavnog povjerenstva inicira usvajanje međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.				
31. Preporučamo redovitu izradu detaljnih analiza i evaluacija učinkovitosti i stupnja primjene usvojenih strateških dokumenata u području borbe protiv korupcije, s ciljem pravovremenog reagiranja na odstupanja i uočene negativne namjere i postupanja.				
32. Preporučamo ubrzavanje aktivnosti po ovom pitanju. Također preporučamo poduzimanje aktivnosti kako bi se otklonile slabosti u provođenju procesa zapošljavanja.				
33. Imajući u vidu zakonska ograničenja u pogledu zapošljavanja u institucijama BiH, prilikom odobravanja sredstava za angažiranje vanjskih suradnika smatramo potrebnim provoditi detaljnije analize i voditi računa o opravdanosti i ekonomičnosti angažmana vanjskih suradnika.				
34. Preporučamo u idućem razdoblju posvećivanje veće pozornosti, usprkos postojanju ograničavajućih faktora, upravljanju ljudskim resursima, kao jednom od bitnih segmenata reforme javne uprave, s ciljem izgradnje				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (preslika iz teksta Izvješća revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (ukratko opisati) 	<p>Ostvarena suradnja s drugim institucijma (navesti nazive institucija i sadržaj suradnje)</p>	<p>Ostvareni rezultat prema danoj preporuci (ukratko opisati)</p>	<p>Komentar (obvezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>profesionalne i djelotvorne državne uprave.</p>				
<p>35. Ponovo preporučamo poduzimanje aktivnosti na unaprjeđenju planiranja sredstava za sufinanciranje IPA projekata za ove namjene u smislu osiguranja nužnih sredstava i nepotrebnog rezerviranja sredstava u proračunu institucija BiH te unaprjeđenje transparentnosti izvješćivanja institucija BiH o rezultatima, učincima i dinamici realizacije IPA projekata.</p>				
<p>36. Preporučamo poduzimanje aktivnosti na uspostavljanju kvalitetnijeg procesa upravljanja kapitalnim projektima analiziranjem načina i dinamike realizacije višegodišnjih projekata, ažuriranjem odluke o višegodišnjim projektima sukladno zakonu o proračunu i stvarnim potrebama za proračunskim sredstvima, te sustavnim uređivanjem pitanja višegodišnjih projekata uz uspostavljanje mehanizama kontrole za učinkovitije korištenje ograničenih proračunskih sredstava.</p>				
<p>37. Preporučamo Vijeću ministara BiH da donese odluku o raspodjeli sredstva od dozvola za UMTS za 2015. godinu, te da donese posebne odluke o raspodjeli sredstava za razvoj sektora telekomunikacija.</p>				
<p>38. Također preporučamo Vijeću ministara BiH te</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (preslika iz teksta Izvješća revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka <p>(ukratko opisati)</p>	<p align="center">Ostvarena suradnja s drugim institucijma (navesti nazive institucija i sadržaj suradnje)</p>	<p align="center">Ostvareni rezultat prema danoj preporuci (ukratko opisati)</p>	<p align="center">Komentar (obvezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>Ministarstvu komunikacija i prometa BiH i Upravi za neizravno oporezivanje BiH poduzimanje djelotvornih mjera u cilju realizacije sredstava namijenjenih za financiranje pripreme i izgradnje putne infrastrukture.</p>				
<p>39. Preporučamo Vijeću ministara BiH da analizira korištenje sredstava vanjskih kredita za koje se plaća interkalarna kamata (<i>commitment fee</i>) i, u suradnji s nadležnim tijelima, poduzme daljnje aktivnosti na otklanjanju mogućih uzroka neodgovarajućeg korištenja sredstava i smanjenju troškova interkalarne kamate.</p>				
<p>40. I dalje naglašavamo potrebu donošenja plana racionalizacije troškova zakupa i strategije za rješavanje pitanja zakupa i trajnog smještaja institucija BiH, s utvrđenim prioritetima, nositeljima obveza, dinamikom realiziranja i izvorima financiranja. Napominjemo kako pri izradi navedene strategije treba imati u vidu i pitanje statusa državne imovine.</p>				
<p>41. Premda je u idućoj godini iznos ukupno odobrenih sredstava za tekuću pričuvu u proračunu institucija BiH prilično manji, preporučamo Predsjedništvu BiH da precizno definira pravila i procedure o visini i kriterijima za dodjelu sredstava tekuće pričuve u svrhu transparentnosti procesa dodjele i izvješćivanja svih</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (preslika iz teksta Izvješća revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (ukratko opisati) 	<p align="center">Ostvarena suradnja s drugim institucijma (navesti nazive institucija i sadržaj suradnje)</p>	<p align="center">Ostvareni rezultat prema danoj preporuci (ukratko opisati)</p>	<p align="center">Komentar (obvezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
njezinih korisnika.				
42. Smatramo da realizaciju grantova odobravanjem iz proračunske pričuve treba koristiti u iznimnim slučajevima, kada se radi o neplaniranim situacijama i događajima koji su uvjetovali odobravanje sredstava na takav način. Sva ostale grantove i transfere trebalo bi planirati u proračunu institucija, a njihovu dodjelu realizirati na transparentan način, uz utvrđivanje kriterija za dodjelu i odgovarajuće kontrole namjenskog trošenja.				
43. Preporučamo Ministarstvu komunikacija i prometa BiH da žurno poduzme sve potrebne aktivnosti kako bi Direkcija za civilno zrakoplovstvo što prije počela ostvarivati zakonom utvrđene prihode.				
44. U cilju rješavanja problema praćenja odnosno kontrole naplate prihoda, nužno je osigurati uvjete u kojima sve institucije na učinkovit i pouzdan način mogu provesti kontrolu naplate neporeznih prihoda.				
45. Potrebno je staviti u uporabu uspostavljene module i povezati nove module s ISFU-om kako bi se dobio integriran i sveobuhvatan sustav financijskog upravljanja. Također je potrebno uspostaviti novi sustav plaća i kadrovske evidencije. Uspostavi novih sustava trebaju prethoditi odgovarajuće analize. Također treba				

<p style="text-align: center;">Preporučene aktivnosti (preslika iz teksta Izvješća revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (ukratko opisati) 	<p style="text-align: center;">Ostvarena suradnja s drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj suradnje)</p>	<p style="text-align: center;">Ostvareni rezultat prema danoj preporuci (ukratko opisati)</p>	<p style="text-align: center;">Komentar (obvezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>pravovremeno analizirati stvarne potrebe za licencijama i nakon uspostave sustava nabaviti veći dio licencija te započeti njihovo korištenje i održavanje u trenutku kada se novi informacijski sustav pušta u rad, u cilju smanjenja troškova održavanja softvera.</p>				
<p>46. Smatramo da Generalno tajništvo treba pokrenuti službenu inicijativu za ispitivanje mogućnosti povezivanje institucija na sustav e-vlada putem mreža u vlasništvu institucija BiH. Sugeriramo razmatranje potrebe i mogućnosti formiranja radne skupine koju bi činili stručnjaci iz institucija koje koriste resurse e-vlade, radi davanja prijedloga za poboljšanje i unaprjeđivanja postojećeg sustava.</p>				
<p>47. Smatramo potrebnim usvojiti podzakonske akte, provesti ovlašćivanje certifikacijskih tijela i omogućiti proces elektroničkog potpisivanja.</p>				